

[Xem chi tiết.](#)

THINK TANK VINASA

VIỆT NAM THỜI CHUYỂN ĐỔI SỐ

NHÀ XUẤT BẢN THẾ GIỚI

nhà xuất bản

THINK TANK VINASA

Phụng sự để cầm đầu

vinasa

MỤC LỤC

Lời mở đầu

13

CHƯƠNG 1: KHÁT VỌNG VIỆT NAM VÀ CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP LẦN THỨ TƯ

1. Khát vọng Việt: Từ thuở các vua Hùng dựng nước đến thời đại Hồ Chí Minh 18
2. Việt Nam hiện nay trong khu vực và cộng đồng quốc tế 23
3. Việt Nam: Tầm nhìn 2035 trong cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư 26

CHƯƠNG 2: HẠ TẦNG SỐ VÀ AN TOÀN THÔNG TIN

1. Hạ tầng và sự phát triển của Việt Nam trong lịch sử 38
2. Hạ tầng số an toàn: Điều kiện của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư 48
3. Hạ tầng số và quá trình chuyển đổi số 62
4. Hạ tầng số của Việt Nam 89
5. Những việc cần làm trong quá trình chuyển đổi số tại Việt Nam 106
6. An toàn thông tin của hạ tầng số 109

CHƯƠNG 3: TRÍ TUỆ NHÂN TẠO

1. Hiểu thế nào về trí tuệ nhân tạo? 123
2. Học máy 135
3. Một số lĩnh vực của trí tuệ nhân tạo 141

4. Phát triển trí tuệ nhân tạo ở Việt Nam	149
5. Trí tuệ nhân tạo trong thời chuyển đổi số	152

CHƯƠNG 4: KINH TẾ SỐ

1. Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và kinh tế số	170
2. Tác động kinh tế	177
3. Thách thức và rủi ro	193
4. Kinh tế số và Việt Nam	204

CHƯƠNG 5: CÁC VẤN ĐỀ XÃ HỘI TRONG BỐI CẢNH

CUỘC CÁM MẠNG CÔNG NGHIỆP LẦN THỨ TƯ

1. Môi trường sinh thái thực-số của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư	236
2. Biến đổi về văn hóa và xã hội trong buổi đầu cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư	245
3. Những vấn đề đặt ra	275

CHƯƠNG 6: ĐÔ THỊ THÔNG MINH

1. Đô thị thông minh là xu hướng tất yếu	286
2. Đặc điểm của đô thị thông minh	296
3. Mô hình và kiến trúc nền tảng đô thị thông minh	299
4. Giám sát và quản lý quy trình của đô thị	303
5. Một số kinh nghiệm quốc tế về xây dựng đô thị thông minh	304
6. Bước đầu xây dựng đô thị thông minh ở Việt Nam	307

CHƯƠNG 7: NGUỒN NHÂN LỰC SỐ VÀ KỸ NĂNG LAO ĐỘNG MỚI

1. Tác động của cách mạng công nghiệp lần thứ tư tới người lao động	313
2. Nền tảng của sản xuất thời chuyển đổi số	321

3. Thay đổi của sản xuất thời chuyển đổi số	330
4. Sản xuất thông minh đòi hỏi kỹ năng lao động mới	335
5. Huấn luyện kỹ năng lao động mới và đào tạo nguồn nhân lực	349

CHƯƠNG 8: KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO VÀ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

1. Khởi nghiệp, khởi nghiệp sáng tạo và hệ sinh thái khởi nghiệp	361
2. Hoàn thiện môi trường kinh doanh và hệ sinh thái khởi nghiệp/ khởi nghiệp sáng tạo	368
3. Đổi mới hệ thống sáng tạo quốc gia	385
4. Xây dựng chính sách/ quy chế điều tiết thích ứng với cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư	397

CHƯƠNG 9: CẢI CÁCH THỂ CHẾ, XÂY DỰNG NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN HIỆU LỰC, HIỆU QUẢ

1. Cải cách thể chế ở Việt Nam: Thành tựu, thách thức và con đường phía trước	416
2. Cách mạng công nghiệp lần thứ tư - Giải pháp tạo dựng nhà nước pháp quyền hiệu lực, hiệu quả	426
3. Những ưu tiên cải cách thể chế Nhà nước và cách mạng công nghiệp lần thứ tư	435

CHƯƠNG 10: CHUYỂN ĐỔI SỐ DOANH NGHIỆP

1. Chuyển đổi số doanh nghiệp: Tất yếu và thách thức	468
2. Cách thức chuyển đổi số doanh nghiệp thành công	472
3. Những câu chuyện thực về chuyển đổi số doanh nghiệp	483

Tài liệu tham khảo	497
--------------------	-----

LỜI MỞ ĐẦU

Trải qua hàng nghìn năm lịch sử, từ thời đại dựng nước và giữ nước đến quá trình phát triển đất nước hôm nay, dân tộc Việt Nam luôn khát vọng vươn lên “sánh vai với cường quốc năm châu”, xây dựng đất nước “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”. Sau 30 năm đổi mới, Việt Nam từ một nước nghèo, kém phát triển đã vươn lên thành một nước đang phát triển, có thu nhập trung bình với nền kinh tế thị trường năng động và hội nhập quốc tế. Tuy nhiên, thành quả chưa thật tương xứng với khả năng của con người Việt Nam, chưa đủ để đưa Việt Nam thoát khỏi nguy cơ rơi vào bẫy thu nhập trung bình và chưa thu hẹp được khoảng cách phát triển với các nước tiên tiến trên thế giới.

Nhân loại đang bước sang một thời đại phát triển mới – *Thời đại số*, được mở ra bằng cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư (CMCN 4.0). Bối cảnh đó đặt Việt Nam đứng trước thách thức to lớn và những thành công trong quá khứ không đủ đảm bảo cho những bước tiến của dân tộc trong tương lai. Đồng thời, cuộc CMCN 4.0 mà cốt lõi là quá trình chuyển đổi số chính là một vận hội phát triển chưa từng có trong lịch sử, thời cơ để Việt Nam bắt kịp, đi cùng và có thể vượt lên các nước phát triển. Đứng trước thách thức và thời cơ mới, Việt Nam đặt ra mục tiêu đến năm 2030 trở thành nước thu nhập trung bình cao và đến năm 2045, tròn 100 năm thành lập nước, sẽ trở thành quốc gia phát triển.

Góp sức vào xu thế phát triển chung của đất nước, nhóm THINK TANK VINASA đã dày công biên soạn cuốn sách *Việt Nam thời chuyển đổi số*. Đây là nỗ lực tâm huyết của nhóm nhằm khơi dậy và lan tỏa

niềm tự hào dân tộc, thổi bùng nhiệt huyết trong mỗi người Việt Nam để sẵn sàng dấn thân, quyết liệt hành động, đổi mới sáng tạo, góp sức đẩy nhanh quá trình chuyển đổi số đất nước, vượt qua thách thức, nắm bắt thời cơ phát triển trong CMCN 4.0, đánh thức tiềm lực dân tộc, hiện thực khát vọng Việt Nam, xây dựng đất nước phồn vinh.

Trong cuốn sách, nhóm THINK TANK VINASA trình bày quan điểm, cách tiếp cận cùng những kiến giải về những việc cần thiết Việt Nam cần làm trong công cuộc chuyển đổi số, tập trung vào chín nhóm vấn đề: (i) phát triển hạ tầng số thông minh, an toàn tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình chuyển đổi số và tạo môi trường sống mới cho con người; (ii) trí tuệ nhân tạo là công nghệ số trọng tâm để thực hiện CMCN 4.0 của Việt Nam; (iii) phát triển nền kinh tế số là cơ sở để Việt Nam bắt kịp và tiến cùng thời đại; (iv) văn đế văn hóa, xã hội trong thời chuyển đổi số; (v) xây dựng đô thị thông minh để nâng cao chất lượng sống và tạo dựng môi trường sáng tạo; (vi) nguồn nhân lực số và kỹ năng lao động mới; (vii) thúc đẩy khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo; (viii) cải cách thể chế, xây dựng nhà nước pháp quyền, hiệu lực hiệu quả; (ix) thực hành chuyển đổi số doanh nghiệp.

Hy vọng cuốn sách sẽ giúp ích cho các nhà lãnh đạo, nhà quản lý, chuyên gia, doanh nhân cũng như các cơ quan nghiên cứu, đào tạo, các doanh nghiệp, tổ chức cùng đồng đảo độc giả, nhất là thế hệ trẻ, trong việc hoạch định chính sách, lập kế hoạch phát triển và hành động quyết liệt để Việt Nam thịnh vượng trong thời chuyển đổi số.

Nhóm THINK TANK VINASA trân trọng giới thiệu cuốn sách *Việt Nam thời chuyển đổi số* đến quý độc giả. Cuốn sách là công trình tập thể của nhóm THINK TANK VINASA và thể hiện quan điểm của nhóm. Trong quá trình thực hiện, dù tâm huyết và kỳ vọng rất cao, nhưng do thời gian có hạn và nhiều vấn đề còn mới mẻ, nên cuốn sách không tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong nhận được sự quan tâm, góp ý của độc giả để hoàn thiện cuốn sách trong lần tái bản sau. Chúng tôi xin chân thành cảm ơn.